

Maturitní okruhy z pedagogiky a soc. práce pro školní rok 2025/2026

1. Vědní obor pedagogika a vědy jí blízké, základní pedagogické pojmy

Základní pojmy: cíl výchovy, prostředky výchovy, činitelé výchovy

Vědy vycházející z pedagogiky a co je jejich předmětem

2. Výchova ve starověkých civilizacích

Oblasti, ze kterých máme nejstarší dochované poznatky o výchově

Charakteristika výchovy v jednotlivých oblastech a jejich cíle

3. Výchova v obdobích antiky

Výchova v Aténách, výchova ve Spartě – druhy škol

Výchova ve starověkém Římě – charakteristiky jednotlivých období a systém škol

Hlavní osobnosti obou antických epoch a některá jejich díla

4. Výchova ve středověku, vznik prvních univerzit

Jak vypadal systém škol ve středověku – kdo je zřizoval a jaké byly cíle výchovy

Vznik univerzit – kdy, kde, jejich struktura a významní učitelé

5. Osobnost J. A. Komenského a jeho přínos pedagogice

Stručný přehled biografie JAK, jeho základní životní motivy a dílo

Pedagogické názory Komenského (zásady, členění vzdělání, pojetí dětství)

6. Pedagogika J. J. Rousseaua a J. H. Pestalozziho

Hlavní rysy pedagogického myšlení J. J. Rousseaua a J. H. Pestalozziho a srovnání obou v souvislostech dané doby

7. Pojetí výchovy v Evropě 19. století

Hlavní tendence v pedagogickém myšlení v této době a z čeho vycházejí

J. F. Herbart a L. N. Tolstoj

8. Reformní pedagogika 1. poloviny 20. století

Hlavní rysy nového přístupu k výchově a vzdělávání, popis vybraného alternativního proudu – cíle, metody, prostředky

9. Rodina a její význam v životě dítěte

Co je rodina, jaké jsou typy rodin, její funkce a podle čeho můžeme rodiny členit

Nevhodné výchovné styly, právní dokumenty týkající se rodiny

10. Sociálně patologické jevy v současné společnosti

Negativní emoce v dětském věku, záškoláctví, agresivita, šikana, vandalismus, závislostní jednání

11.Výchova dítěte v prvním sedmiletí

Pojmy nápodoba a rytmus, dospělý jako vzor, volná hra dítěte a hračka, trest ve výchově, základní potřeby malého dítěte

12.Školní zralost a školní úspěšnost

Co je školní zralost, složky školní zralosti, hlavní důvody odkladu školní docházky, příčiny nezralosti, co je školní úspěšnost

13.Sociologie výchovy a vzdělávání

Profese učitele a požadavky na něj kladené, typologie učitelů, tvořivost a její typy, školní kurikulum

14.Speciální pedagogika jako věda, základní pojmy, cíl, struktura

Co je speciální pedagogika, vývoj péče a základní přístupy, klasifikace speciální pedagogiky, typy postižení podle doby vzniku, stupně a druhu, společné vzdělávání

15.Specifické poruchy učení

Možné příčiny vzniku, typy poruch učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dysmúzie, dyspinxie, dyspraxie), vysvětlení pojmů – lehká mozková dysfunkce, syndrom ADD a ADHD, leváctví

16.Downův syndrom a autismus

Downův syndrom, charakteristické rysy, zdravotní problémy a oslabení, vzdělávání, poruchy autistického spektra, možné příčiny, diagnostická triáda

17.Výchova a vzdělávání dětí se sníženými rozumovými schopnostmi

Psychopedie, stupně mentální handicapů, možné příčiny, výchova a vzdělávání těchto dětí

18.Sociální skupiny a formy sociální práce

Sociální skupiny, jejich specifika a potřeby, formy sociální práce, sociální služby v ČR, standardy kvality

19.Péče o smysly z hlediska výchovy a sebevýchovy

Smyslový vývoj dítěte, kognitivní role smyslů, všestranné rozvíjení smyslů v pedagogice

20.Hra a hračka

Fenomén hry, volná hra, pedagogicky vhodná volba hračky, škola hrou